

REPORTO OFFICIAL DEL

14-TE CONFERENTIA INTERNATIONAL DE INTERLINGUA

INTERLINGUA PRO LE NOVE MILLENNIO

ARRANGIATE PER LE
UNION MUNDIAL PRO INTERLINGUA
FOCȘANI, ROMANIA
LE 24-31 DE JULIO 1999

Introduction

Le presente reporto official summarisa le actos e decisiones del 14-te Conferentia International de Interlingua in Focșani, Romania, le 24-31 de julio 1999. Focșani es situate a 180 km nord-est del capital Bucarest, un distantia de tres horas in auto.

Le loco conferential esseva le Atheneul al placia central de Focșani, justo opposite al camera municipal. Post le visita del vice-burgomaestro al apertura, le municipio de Focșani totevia poneva a disposition le sala del consilio municipal in le casa municipal, in le qual il habeva conditionamento aeree.

Diverse problemas practic (servicio lente in le restaurante, breve arrangiamientos non-interlinguistic in le sala del consilio municipal, le perdita durante le viage del manuscriptos de certe discursos, absentia de introductores e oratores a causa de problemas con billetes/visa etc.) resultava in le facto que plure punctos debeva esser cambiate in le horario; le horas indicate in iste reporto assi debe esser prendite con un certe reservation, proque illos se basa sur le memoria del secretario del conferentia.

Reporto del 14-te Conferentia International de Interlingua

Sabbato le 24 de julio 1999

In le antemeridie, fil. mag. Ingvar Stenström (Svedia), qui ha 34 annos de experientia in inseniar interlingua professionalmente, arrangiava un curso fulmine de interlingua pro le juvene adjutores del arrangiatores romanian. Le equipa organisatori faceva le ultime preparationes, e le participantes arrivava – plures post esser incontrate per mini-buses in le aeroporto de Bucarest.

In le vespere, a circa 20 horas, esseva servite cena commun con tres repastos in le restaurante del Hotel Vrancea, ubi le majoritate del participantes se albergava.

Dominica le 25 de julio 1999

Ca. 10.00: Pro que le Biblia?

Paolo Castellina, presidente del Union Interlingua de Helvetia e pastor de profession, summarisava “Le Biblia: un libro pro omne tempore” per describer ubi on trova le grande capitulos e le grande contos del Biblia. Le discurso esseva distribuite e se trova in Internet.

Ca. 14.00: Apertura del Conferentia

Le vice-burgomaestro de Focșani, Liviu Bostan, substitueva le burgomaestro, Nicolae Latcan, qui esseva occupate per problemas actual. Le vice-burgomaestro, qui es de profession inseniator de mathematica, dava le benvenita in Romania al Conferentia e describeva su scopo de “facere le communication plus facile pro le integre mundo” como “multo nobile”. Es “un problema importante de nostre tempore que on senti multo acute in Romania. Le romanianos, specialmente le juvenes, qui ha le possibilitate ir in altere pais e comunicar con personas in altere pais es homines plus utile pro nostre societate,” diceva Liviu Bostan, qui esseva “multo felice” e “surprendite” que le Conferentia predeva loco in Romania.

Le arrangiator in chef, Simona Șunel, dava le benvenita del arrangiatores e sublineava que solmente ante duo annos illa e su sposo, Florin Șunel, apprendeva interlingua in tres dies ante de participar in le 13-tie Conferentia International de Interlingua in Strasbourg, Francia, in 1997. Le Conferentia in Romania pote sperabilemente adjutar al interesse del romanianos pro interlingua.

In le discurso inaugural, Ingvar Stenström (Svedia) mentionava que “le cliché ‘Romania – insula de latinitate in Europa del est’ non es evitabile in iste connexion, proque le movimento pro interlingua existe gratias al facto historic que il se trova ‘insulas de latinitate’ in multe partes del mundo.” Es gratias al eccellente “ambassatores de turismo”, qui veniva a Strasbourg, que le Conferentia ora se trova in Romania. Ille appellava a Romania “de devenir le pionero, le initiator de un convention inter le statos mentionate (i.e. le catena de statos ab le nord verso le sud de Europa, red.), pro introducir interlingua in le curriculos scholar.”

Thomas Breinstrup (Danmark) legeva le salutes al Conferentia. Ab tote le mundo veniva salutes. Organisations national e usatores individual de interlingua ab Norvegia, Francia, Germania, Espania, Svedia, le Statos Unite de America, Finlandia, Nederland e Polonia expediva lor salutes e bon desiros. Le accesso a Internet significava ancora plus de salutes durante le septimana conferential. Un salute special veniva ab le prime associato distingue del Union Mundial pro Interlingua, James M. Buchanan (SUA), premio de Nobel. Ille se placeva que le UMI se reuniva in Romania e desirava omne successo. “Vostre effortios es plus utile ora, pois que io senti que le impeto verso le angese como lingua international sembla debilitar se, specialmente durante que le Union Europee cerca distantiar se ab le influencia del Statos

Unite,” ille scribeva.

Toma Macovei (Romania) demonstrava que ille malgrado su 88 annos es si san e fresc como in su juventute. Ille declamava – e presentava – su traduction del poema “Le romance de Rosina”, naturalmente *sin* manuscripto. Toma Macovei gaudeva multo del facto que le conferentia poteva prender loco in su pais materno, ubi ille durante le ultime 15 annos ha dedicate le majoritate de su tempore pro contribuir al melior comprehension inter le humanos per un production admirabile de libros – editate e non ancora editate – in interlingua, omnes obras original.

Le “Pep(si)-talk” de Thomas Breinstrup traheva in maniera enthusiasante le grande lineas del labor a venir durante le conferentia pro facer le participantes ssssspumar – e non solmente durante le septimana veniente. Esseva sublineate le necessitate de esser active, de collaborar e de esser inventive pro diffunder le cognoscentia a interlingua.

Thomas Breinstrup esseva eligite secretario del conferentia.

Bent Andersen (Danmark) e Jan Årmann (Svedia) esseva appunctate pro le commission de controlo del cassa e faceva secur que le finanzas del UMI esseva in ordine. Illes haveva solmente laude al tresorera del Union Mundial pro Interlingua, Louise Delnoy-Sijstermans (Nederland).

15.45: Le stato de interlingua

Le secretario general del UMI, Piet Cleij, reportava del situation actual de interlingua. Le conferentia teneva un momento de silentio pro memorar Peter Berwick (tresorero del Societate Britannic pro Interlingua), Waldson Pinheiro (consiliero general ab Brasil) e André Martinet (associato distingue del UMI, professor de linguistica del Universitate de Sorbonne e director del recercas interlinguistic del “International Auxiliary Language Association” 1946-1948); André Martinet moriva le 16 de julio.

Vespere

Al terrassa del restaurante, on cantava e conversava quasi usque al medienocete.

Lunedì le 26 de julio 1999

Antemeridie: Promenada guidate in Focșani

Sub direction de Simona Șunel, le conferentia se promenava in Focșani pro orientar se e visitava i.a. le ecclesia orthodoxe.

11.30: Curso pro comenciantes

14.00: Interlingua in Internet

Strategia pro interlingua in Internet + Administration de www.interlingua.com, le sito official del UMI: “Internet es un del plus grande dominios pro le diffusion de interlingua. Le majoritate del nove interessatos probabilemente veni a causa de Internet – sin que io vole discreditar le labor que vos omnes face in altere dominios,” explicava Paolo Castellina qui es le “arana” (o “webmaster”) principal del sito del UMI e pionero interlinguista in Internet.

Pro isto le sito official del Union Mundial pro Interlingua, www.interlingua.com, va esser scrutinisate per un trio que anque debe actualisar sempre le contento pro le milles e ancora milles qui visita le adresse e trova le “merces” que illes desira. Le trio formate consiste de Simona Şunel (Romania), Emerson José Silveira da Costa (Brasil) e Paolo Castellina. Omnes labora – professionalmente – con Internet cata die. Lor carga essera scrutinisar le contento actual, facer le presentation plus uniforme e professional e reguardar le structura del sito, assi que le visitatores plus rapidamente trova lo que illes cerca. Le novas actual anque essera prioritare, justo como on videra informationes super interlingua in plus de linguas national in collaboration con le organisationes national.

Un forte desiro es le possibilitate de ordinar – e pagar – libros in linea, i.e. directemente per carta de credito post haber indicate qual titulos on desira comprar. Le question va esser examinate pro trovar un solution apte si tosto como possibile. (Vide le session “Litteratura del futuro” le 27 de julio.)

Le prime prioritare es haber un bon curso de prime qualitate al linea, destinate pro un publico multilingual. Un tal curso interactive – un poco como “Interlingua a prime vista” – pone altere demandas al manuscripto que un curso imprimite sur papiro. Le studiantes debe poter scriber responsas e automaticamente expedir los pro correction. Le qualitate del curso debe esser in ordine. Le secretario general del UMI va cercar un autor qualificate de un tal curso que pois require correctores pro le exercitios que le usatores expedira.

Pois que www.interlingua.com functiona como le facie externe del UMI, le qualitate lingual del sito anque debe esser absolutamente in ordine. Pro isto ha essite appunctate duo linguistas competente – Piet Cleij (Nederland) e Bent Andersen (Danmark) – qui essera consultate per le trio super cata nove texto inserite in www.interlingua.com, a fin que illes pote studiar los e trovar

eventual errores typographic ante le publication.

Le trio debe in collaboration con le consilio executive del UMI acclarar regulas pro meritar esser mentionate con ligamines al sito official del UMI, establite durante le 13-tie conferentia de interlingua in Strasbourg, Francia, in 1997.

Radio Interlingua: Le prime station de radio in interlingua, Radio Interlingua que emitte per Internet, debe esser fortificate per un rete de contributores. Un equipa international debe assecurar que le radio va viver. Le prime passo essera organisar un manual explicative que contributores al Radio Interlingua pote sequer pro obtener contributiones del melior qualitate.

Radio Interlingua esseva establite post le 13-tie Conferentia International de Interlingua in Strasbourg ante duo annos. Initiatores esseva Simona e Florin Şunel (Romania), e pro le prime vice interviews, novas e textos litterari poteva esser audite in tote le mundo.

Le redaction de emissiones a radio occupa multe tempore e essera fortificate per Jan Årmann, presidente del Societate Svedese pro Interlingua. Le passo sequente es prender contactos con contributores stabile e pois arrangiar centros regional al quales on potera expedir su contributiones, registrate in cassetas o electronicamente. Isto debe assecurar plus de contributiones proque le distribution essera plus facile.

Le spero es developpar Radio Interlingua a “un radio ver”, como Simona Şunel lo explicava.

17.15: Session clause del Consilio General + Dansas scandinave

Le Consilio General habeva un session clause, durante que Sven Kindestam (Austria) instrueva dansas simple de Scandinavia e de Austria in le Atheneul.

Martedi le 27 de julio 1999

10.00: Formation de parolas in interlingua

Fil. mag. Ingvar Stenström presentava como se forma le parolas international – un ingrediente desirabile in le curriculos scholar de tote le pais in “le Europa se integrante”. Tote le discurso es publicate per le Societate Svedese pro Interlingua (ISBN 91-971940-4-2) e vendite a precio secundo proprie decision; tote le moneta va al Fundo pro Europa Oriental.

11.15: Litteratura del futuro

Litteratura plus popular debe attraher existente e nove lectores a interlingua.

Internet es apte solmente pro breve textos, ma presentate ben tal fragmentos pote devenir bon reclamo pro le titulos e pro interlingua.

Le publico international *desira* leger, ma le methodos de pagar debe esser plus facile. Multe personas non ha tempore pro leger hodie, como Donald Gasper (Hongkong) diceva. Pro isto libretos de aphorismos e historias humoristic e breve es attractive. Libros de bandas designate como p.ex. Tintin o Asterix interessara non solmente juvenes. In tal casos, il se tracta de persuader le casas editorial a publicar versiones in interlingua de lor obras. Il es totevia anque probabile trovar autores qui vole facer un concession pro liberar lor obras del directos assi que organisationes national de interlingua mesme pote editar le titulos in tirages minor. Plure exemplos de isto existe ja in interlingua.

Piet Cleij (Nederland) sublineava le importantia de trovar *lectores* pro le assatis grande stock existente de titulos. Sin lectores qui paga pro le editiones, nulle nove libros pote apparer. Un parte del solution es optimisar le reclamos. Le Bibliographia de Interlingua debe, ultra le titulo e topico, presentar un micre parte del libro, e PANORAMA pote publicar un fragmento plus un recension pro reclamar pro iste libros, proponeva Emerson José Silveira da Costa (Brasil). Simile fragmentos/summarios debe existir in le presentation del titulos in Internet al sito del UMI, diceva Madeleine Mahé, secretaria del Union Interlinguista de Francia.

Ma ante toto, le pagamento debe esser plus facile. Cartas de credito es popular, durante que transferimento de moneta per posta o giro es complicate e costose. Le technica necessari pro realisar pagamento electronic va esser investigate immediatamente post le conferentia, promitteva le secretario general del UMI, qui va parlar con expertos de Internet e con le Servicio de Libros in Nederland.

Barbara Rubinstein (Svedia) describeva le successo que obteneva le edition in interlingua de cinque contos de Sherlock Holmes. Naiden Iotov (Bulgaria) supportava le besonio de plus de novellas policier in interlingua pro attraher un publico plus grande. Ma anque classicos como Shakespeare e Molière in interlingua es desirate per le publico juvene como p.ex. poesia del grande poetas como Byron o Eminescu. Corina Soare (Romania) e Naiden Iotov ambe parlava pro editar un anthologia de poesia ab omne paisas con le perlas national, nam “cata pais ha multe obras maestrose” que non veni al attention del publico normal. Interlingua ha le fortia del rete international de contactos que facera un tal projecto realisabile.

Piet Cleij narra como le mention in le pressa de interlingua del traduction del obra classic per Antoine de Saint-Exupery, “Le parve prince”, ha

significate un serie de requestas – uno voleva 20 exemplares – ab mesmo non-interlinguistas in p.ex. Australia, Israel e Francia. Le traduction per Harleigh Kyson (SUA) ancora non es editate; on attende le negotiationes con le casa editorial francese que possede le directos de autor. Madeleine Mahé adjutara con iste labor.

14.00: Interlingua – 50 annos

Thomas Breinstrup presentava le labor que le conferentia debe facer pro notar e describer omne ideas pro activitates, actiones, expositiones etc. que durante 1999-2001 debe attraher le attention del publico a interlingua e facer le nomine cognoscite in general. Le 50-esime jubileo de interlingua al 15 de januario 2001 e le Conferentia 2001 in julio iste anno essera punctos central del plano/strategia de labor.

Pois le gruppos se establiva pro excambiar ideas e argumentos pro e contra le multissime nove iniciativas.

16.00: Organisation interne

Le session tractava questiones practic de como effectivisar le UMI.

E-posta: 16 del 23 membros del consilios executive e general del UMI ha ora e-posta. Plures lo habera in le futuro lo que permette contactos plus rapide e efficace.

Tribuna de Europa: Ante duo annos, al iniciativa de Emerson José Silveira da Costa, esseva initiate le Tribuna de Europa in Internet. Per medio de collaboratores – multes non-europee (!) – on traduce e publica in interlingua le articulos ab le jornal que le Parlamento Europee publica in 12 linguas. Le version in interlingua sovente appare ante que le articulo ha essite traducite in omne 12 linguas official. Emerson José Silveira da Costa remane le motor principal del projecto importante pro le promotion de interlingua. Collaboratores national es i.a. Stan Mulaik (SUA – anglese), Ingvar Stenström/Kjell Rehnström (Svedia – svedese), Paolo Castellina (Suisa – italiano), Madeleine Mahé (Francia – francese), Piet Cleij (Nederland – nederlandese). Plus de collaboratores es invitate. Le importantia non necessarimente es traducer *toto* ma de provider traducciones exacte, precise e rapide.

Contactos personal con europarlamentarios: Multe organisationes national expedi regularmente le magazines de interlingua a lor europarlamentarios national. Contactos plus intense inter le organisationes national pro coordinar litteras accompagnante essera fortificate, e nove paisas se adjungera.

Nove organisationes: Le conferentia exhorta fortemente al establimento seriose

de nove organisationes national. Un organisation national professional demonstra le seriositate e qualitates de interlingua e assecura contactos plus facile con nove interessatos. (Quanto a Romania e Bulgaria, vide le session “Supporta Romania e Bulgaria” al 28 de julio.)

Vespere

Le kukeris – o djalmanes – es un vetere tradition balkanic, ubi un gruppo de homines, mascate como diabolos, debe propugnar le demones. Elitsa Ivanova ab Sofia presentava su discurso super le costumes special in aere libere al terrassa del restaurante.

Mercuridi le 28 de julio 1999

9.15: Interlingua – 50 annos

Le labor del gruppos continuava.

10.15: Dictionario Encyclopedic de Interlingua

Le manuscripto al dictionario encyclopedic de interlingua de 1.500 paginas essera transcribite in parve partes per un equipa, durante que on cerca un redactor pro le obra. Le grandissime obra es elaborate per Toma Macovei (Romania). Le litteras A plus G-Z es finite, durante que Toma Macovei continua su labor con B-F pro completar su enorme obra que essera un equivalente in interlingua del francese “Petit Larousse” o del anglese “Oxford Advanced Learner’s Dictionary”. Le dictionario explica le signification del singule parolas ma functiona anque como un mini-encyclopedia, tractante temas, personas etc.

Un equipa de Ricard Wilshusen (Germania), Emerson José Silveira da Costa (Brasil) e Thomas Breinstrup (Danmark) ha essite formate pro transferer le manuscripto ab papiro a computadores. Plure personas es cercate pro le labor. Le equipa de transcriptores fixa ora le regulas necessari pro obtener un aspectu similar del transcription. Intertanto on spera poter trovar un redactor qui considerara le obra total, assecura su uniformitate, e considerara le formato e le publication, mesmo si sponsors ja se ha presentate pro pagar pro isto. A considerar anque es si le manuscripto rude ab le equipa de transcriptores poco a poco debe esser presentate per Internet pro assecurar un si large reaction como possibile ante que le version sur papiro essera un realitate.

Le secretario general del UMI, Piet Cleij (Nederland), essera grate de audir ab possibile collaboratores – e un possibile redactor. Le manuscripto original

se trova in su manos.

11.15: Supporta Romania e Bulgaria

Romania e Bulgaria formara organisationes national pro interlingua in breve tempore.

Le Association Romanian pro Interlingua (in romaniano: Asociața Româna Pentru Interlingua, ARPI) va durante le menses veniente elaborar statutos, le direction va esser eligite, e le ARPI appunctara – post su approbamento per le Union Mundial pro Interlingua como le representation romanian – duo membros al consilio general del UMI. Le nucleo del ARPI consiste de un active gruppo juvene de romanianos qui organisava le conferentia in Romania. On va organisar cursos, laborar con materiales e articulos e assecurar reclamo public pro interlingua, i.a. per Internet. Altere activitates es considerate. Le gruppo principal que on vole attinger, es le juvenes. Le registration official costa 500 dollars; on assi cerca sponsors.

In Bulgaria, le Academia Interlinguistic Bulgare (AIB) essera un realitate intra breve tempore, formate con le juvene delegation bulgare presente al conferentia como nucleo. Le AIB expecta haber le formalitates in ordine tosto con registration juridic del statutos, assi que on pote presentar se pro approbation al UMI e pois appunctar duo bulgaros pro le consilio general. Le AIB vole formar un parve gruppo pro studios e emphasa le inseniamento de interlingua pro assi trovar nove interlinguistas active. Le fortias detra le AIB ja ha prendite contactos importante e seriose con personas qui pote adjutar al diffusion de interlingua in Bulgaria. Elaboration de textos, traductiones in interlingua e elaboration de dictionarios es le prime punctos de labor pro le AIB que post alcun tempore spera poter publicar su proprie magazin.

“In duo annos, quando interlingua habera 50 annos, le lingua potera esser celebrate in ancora duo pais,” como lo exprimeva Petio Angelov (Bulgaria) al session dedicate pro le organisation de adjuta practic pro le nove associationes national.

Como un prime adjuta ab le Union Mundial pro Interlingua va esser expedite al ARPI e AIB un bibliotheca con titulos importante, manuales, grammaticas etc. a cata pais. Anque numeros ancian de Currero e PANORAMA potera esser inviate. Le ARPI e AIB ha cata uno appunctate su bibliothecario (respectivamente Anca Nistororoiu e Nikola Seimenov) qui prendera cura del libros que debe circular inter le membros. Un altere supporto ab le UMI e le Fundo pro Europa Oriental veni per donar – al minus como un initio – le abonamentos al PANORAMA gratuitamente al nove associationes. Le ARPI e AIB allora

demanda ab lor membros un quotisation adequate e pagabile; iste moneta va in le cassa del organisationes national pro supportar activitates in le pais. Le action debe assecurar que omne membros recipe le PANORAMA.

14.00: Session public del Consilio General del UMI

Financias: Multe moneta se perde durante transferimentos a causa de tarifas costose de cambio. Pagatores private non sempre adde le moneta necessari que coperi iste tarifas, dunque lor pagamento in realitate es troppo parve. Quanto al organisationes national, le problema es minor, proque le organisationes sovente conserva le pagamentos e expedi los al administration in Nederland in summas plus grande. Le malfunctionamento del posta normal a certe pais – p.ex. Romania e Ukraina – causa altere practic problemas administrative.

Stato consultative al Consilio de Europa: Un parve commission (Donald Gasper, Hongkong; Alix Potet, Francia; Madeleine Mahé, Francia) esseva appunctate pro scrutinar le questionario que le Union Mundial pro Interlingua (UMI) debe responder ante de poter obtener stato consultative al Consilio de Europa, un posto que assecura plus de influenza international e essera un recognoscimento del seriositate e peso del UMI como organisation mundial. Le commission acclarara con le consilio executive del UMI le questiones practic, p.ex. como representar le UMI in Strasbourg, ubi le CdE ha su sede.

Statutos: Le enorme developpamento specialmente technic require que le statutos del UMI essera modernisate. Le consilio general del UMI ha appunctate un comité que debe revider e eventualmente modificar e modernisar le statutos. Le presente statutos ha essite in function desde 1992. Illos esseva elaborate per le ex-presidente del UMI, Leland B. Yeager (SUA), le presidente del Union Interlingua de Helvetia, Paolo Castellina, le burgomaestro nederlandese e consiliero general del UMI, A.W.P. van den Berg, e le secretario general del UMI, Piet Cleij, e substitueva le ancian statutos ab 1970. Le presente statutos specula le desiro practic de effectivisar le organisation international pro interlingua, minimar le burocratia e assecurar le action rapide per dar al consilio executive – que consiste del presidente, del secretario general, del vice-secretario e del tesorero-administrator – le directo de ager. “In practica, il forsan essera utile ora facer un revision del statutos, cambiar diverse articulos, e adaptar plus pro le die practic,” diceva Piet Cleij, secretario general del UMI, in su presentation del comité appunctate. Illo consiste de burgomaestro A.W.P. van den Berg (Nederland), vice-secretario del UMI Emerson José Silveira da Costa (Brasil), presidente del Union Interlinguista de Francia Alix Potet, e jurista e vice-presidente del Foundation Bakonyi pro Lingua Universal

Christina Breinstrup (Danmark). Un exemplo de un paragrapho que ha devenite antiquate es que le consiliero general debe esser informate tres menses in avantia ante que le agenda pro le assembleas pote esser valide.

Conferentia 2001: Ubi essera le 15-te conferentia de interlingua in 2001 – le anno in le qual interlingua habera 50 annos – remane ancora insolvente, ma plure locationes es sub consideration. Nederland, Austria e Bulgaria esseva mentionate como hospites possibile, ma anque altere possibilitates existe. Le propositiones debe esser investigate e concretisate con precios ample, possibilitates de pernoctation, repastos, excursiones etc. ante de esser presentate pro le consilio general del UMI pro le decision final. “Conferentia 2001” prendera loco in julio 2001, un medie anno post le 50-esime jubileo de interlingua le 15 de januario. Le conferentia assi probabilemente essera le culmination del festivitates in le anno jubilar. Le location debe esser fixate si tosto como possibile pro poter obtener assatis de reclamo, e assi que tante participantas como possibile pote arrangiar se in bon tempore con billetes de avion o ferrovias, passaporto, visa eventual etc. Trovar un apte location pro “Conferentia 2001” require investigationes profunde. Le loco debe esser central e attingibile, non distante del aeroporto, ma le precios debe remaner basse pro assecurar ample participation. Le facilitates (pernoctation, salas conferential, technica etc.) debe esser in ordine. Le region debe esser bastante interessante pro duo-tres excursiones. E un gruppo local de activistas debe esser presente pro solver omne questiones e problemas ante, durante e post le conferentia. Le programma pro le Conferentia 2001 essera coordinate per le secretario general del UMI.

15.45: Curso pro comenciantes

Sub direction de Petio Angelov (Bulgaria), le curso pro comenciantes continuava in le sala del consilio municipal in Focșani.

17.15: Le historia de interlingua

Le conferentia discuteva *como* scriber le historia de interlingua. Non sorprendentemente, un responsa clar non existe. Pro isto continua le trio interimari, establite durante le 13-tie conferentia de interlingua in Strasbourg, Francia, ante duo annos, lor labor in pecias pro colliger le puzzle e scriber lo in un stilo popular. Le trio consiste del recentemente eligite presidente del Union Mundial pro Interlingua, Jesper Olsson (Svedia), le secretario del Societate Svedese pro Interlingua e veterano-pionero de interlingua, Ingvar Stenström, e Thomas Breinstrup (Danmark). Un gruppo de collaboratores,

formate durante le conferentia, con Naiden Iotov (Bulgaria), Oana Blagan (Romania) e Ramona Cherciu (Romania) assistera.

Le desiro es trovar un redactor pro le publication jubilar que debe marcar le 50-esime anniversario de interlingua in januario 2001.

Grande morsellos del historia ja existe, editate e non-editate, ma toto debe esser scrutinate e rescribite pro le historia complete. Assi le historia de interlingua in Scandinavia es ben documentate, le historia del commun incontri nordic desde 1988 essera tosto publicate, e le historia – e anecdotas – del conferentias de interlingua desde 1955 ha ben progredite in le memorias e manos de Ingvar Stenström, qui presentava un parte de illo super le prime conferentia in Tours, Francia, in 1955.

On debe i.a. considerar le proposition de placiare le materiales – quando finite poco a poco – in Internet, ante que le tote libro potera esser imprimate.

Vespere

Como surprisa, arrangiate per le comité romanian organisatori, le juvene Adrian Cofigă con su professor Constantin Dumitriu (ambes guitarra) e Liviu Topolă (flauta transverse) presentava in le Atheneul opposite al camera municipal plus que un hora con pecias legier ab le repertoire del musica classic. Le bon acustica del sala e le interior majestose addeva al experientia de audir melodiose e difficile pecias ab le compositores classic al guitarra cuban.

Jovedi le 29 de julio 1999

Tote le die esseva reservate pro excursion in autobus in le region Vrancea. In Odobești, on visitava un vineria que produce 24.000 bottillas per die, del quales 90% es exportate. Le region se appella Panciu. Veritas Panciu, fundate in 1948 e desde 1990 un compania de societate anonyme cuje majoritate pertine al stato, produce in su 1.700 hectares materiales pro le champagne o vino spumante, sequente methodos francese. Le production annual es de 16 milliones de litros, del quales le majoritate es vino blanc e quatro milliones de litros es champagne.

Le lunch esseva mangiate in Lepșa, vicin a un grande cascada.

Le conferentia visitava le Mânăstirio Lepșa con 25 monachas, situate in le region montaniose. A un incendio in le 1920s omnes moriva, e solmente le turre campanil remane original.

A circa 19.30 horas – 12 horas post le partita – le autobus retornava a Hotel

Vrancea.

Vespere

Le consilio general del UMI habeva un session claudite. Tote le altere participantes reposava e conversava.

Venerdi le 30 de julio 1999

9.00: Excursion al monasterio

Al monasterio Vladimirești – a ca. un hora ab le loco conferential – habita 130 monachas. Le conferentia videva lor production de vitros pingite, de lanas, de flores artificial e visitava le ecclesia. Como sempre, le traduction simultanee in interlingua del presentationes esseva ben comprehendite per le presentatores qui sequeva con attention que toto esseva traducite ben.

Le lunch – sequite per un abundantia de melones de aqua al terrassa – esseva mangiate in un restaurante al via retro verso Focșani.

16.30: Session de temas non-finite

Durante le session, le television local, Diplomatic, faceva un interview de circa cinque minutas in interlingua con le secretario general del UMI, Piet Cleij, a esser transmittite le 31 de julio a 18 horas. Le Radio Romania Tineret – un station pro juvenes – interviewava le secretario del conferentia, Thomas Breinstrup, pro circa cinque minutas. Le interviewer explicitemente demandava de *non* haber traducite le responsas ab interlingua que illa comprehendeva perfectemente mesmo si pro le prime vice.

Panorama: Un altere formato e/o illustrationes in colores es possibilitates que debe esser investigate pro facer PANORAMA sempre plus attractive e interessante pro nove lectores. Le cambios eventual anque potera facilitar le vendita normal in kiosques etc. Le conferentia discuteva le manco de un loco pro plus de discussiones de questiones linguistic a alte nivello e altere materiales pro “expertos plus substantial”, como Paolo Castellina, presidente del Union Interlingua de Helvetia, lo presentava. Secundo ille, duo sortas de revista es desirabile: 1) un revista popular como PANORAMA, 2) un revista pro professores/expertos con discussiones e critica super le uso actual de interlingua, un trimensual con un contento academic. Plures dubitava si il ha un mercato pro un tal revista, cuje costos pote ora esser investigate. Thomas Breinstrup, redactor del PANORAMA, defendeva le exclusion intentionate de “discussiones

linguistic de columna post columna de detalios que interessa solmente un manata de personas”. Donald Gasper (Hongkong) mentionava le existentia de foros electronic in Internet pro tal discussiones, como anque esseva rememorate del Commission Linguistic que discute tal themas. Pro informationes ulterior del Commission Linguistic, contacta le coordinator, Ferenc Jeszenszky.

Conferentia 2001: Nulle nove propositiones haveva apparite desde le tractamento del question mercuridi. Pensante al costos grande de cruciar le Atlantico, on poterea considerar haber un conferentia duple simultanee – in Europa e in Brasil.

Interlingua 50 annos: Tote le (longe) listas de ideas, consilios e experientias esseva presentate in breve. Le multissime ideas debe ora esser concretisate e describite plus in detalio pro formar un strategia de interlingua pro 1999-2001.

20.30: Festa

In le Atheneul esseva arrangiate le festa traditional como le fin del conferentia. Varie concursos de imitation, de pronunciar burlas etc. suppleva le cantar ab le “Cantario de interlingua”. Le arrangiatores romanian feminin recipeva flores, le masculines champagne ab le participantes. Le UMI donava un summa pro le arrangiatores. Le Union Danese pro Interlingua donava un summa pro su futur organisation soror, le Association Romanian pro Interlingua. Le secretario general del UMI, Piet Cleij, claudeva le conferentia officialmente verso 23 horas, e on cantava “Nunc bon nocte” ante de ir al hotel.

Sabbato le 31 de julio 1999

Post le jentaculo le majoritate del participantes quitava Focșani in autobus verso Bucarest.

Le nove edition del “Cantario de Interlingua” con plus que 100 cantos in 123 paginas esseva de novo un successo. Le cantario deveniva multo usate durante le vesperes.

Photos, discursos e documentation del conferentia se trova in le sito official del Union Mundial pro Interlingua in Internet al adresse www.interlingua.com. Le materiales deveni sempre plus numerose.

SECRETARIO DEL CONFERENTIA: THOMAS BREINSTRUP (DANMARK)

LE REPORTO OFFICIAL ESSEVA REDIGITE IN COLLABORATION CON LE CONSILIO EXECUTIVE DEL UNION MUNDIAL PRO INTERLINGUA, AUGUSTO 1999